

MEKETEKO YA LETŠATŠI LA DITŠHABATŠHABA LA KHASTOM YA 2019

Pretoria, 25 Janaware 2019 – Ba ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS) ba ketekile Letšatši la Ditšhabatšhaba la Khastom (ICD) letšatši pele ga nako lehono go hlompha banna le basadi bao ba šireletšago le go thuša go nolofatša kgwebišanano.

Mo lekgatheng la lesome la mengwaga go tloga ka 1953 fao ICD, ngwaga ka ngwaga, ntle le go tshediša e swere le go tšweletša diketeko go swaya pulo ya nako ya Customs Cooperation Council (CCC).

Bakeng sa lenyaga Letšatši la Ditšhabatšhaba la Khastom (ICD) ka 2019, leo le phethagatšwago ke Mokgatlo wa Lefase wa Taolo ya Khastom (WCO), go kgethilwe hlogo ya taba ya “SMART borders for seamless Trade, Travel and Transport” / “Kgwebišano ya go nolofatšwa mabopong, go Boeti le Dinamelwa”.

Go swaya tiragalo ye e kgolo, karolo ya SARS ya Khastom le Motšhelophahlogae e swaretše meketeko mafelong a mabedi, ke gore, ICD ka Pretoria le ka Boema bja go Tsena ka Limpopo.

Tiragalo ya moketeko o mogolo ka Pretoria e be e tlhagišitšwe ke Moswarela Moofisiri Mogolo: Khastom & Motšhelophahlogae: Beyers Theron yo a filego polelo ya dintlha dikgolo.

Moketeko o tšweleditšwe ka moggwa wa pontšho ya go bapatša, ka tlhagišo ya ditolo tša papatšo tša go laetša diprojeke tša maano a Khastom, go akaretša Lenaneo la Go kgethwa la Bagwebi, Lenaneo le Lempsha la Ditiragalo tša Khastom (NCAP), bokgoni bja IT, Dikgwebišano, Dikarata tše dimpsha tša Basepedi tše di bitšwago e-Traveller Card le tsepelelo ya ekonomi yeo e sa dumelelwego.

Se bohlokwa, ka Beitbridge, moketeko o ketekilwe mohlakanelwa le baofisiri ba go tšwa go Kgoro ya Bosetšhaba ya Sešole ya Afrika Borwa (SANDF), Taolelo ya Letseno ka Zimbabwe (Zimra) gape go tlhagišitše diprojeke tše dingwe tša tirišano tše ditaolelo tše pedi di šomago mmogo ka tšona.

Bobedi bja ditiragalo tša meketeko di akareditše go fana ka ditefikeiti tša setšo tša WCO go bašomedi ba mmalwa ba SARS le baswarakabelo ba ka ntle bao ba dirilego kabelo e botse ya phethagatšo le taolo e botse ya tshepetšo ya dithoto.

“Tabakgolo ya lenyaga e tlhagiša bohlokwa bja rena ka moka ka go setheo go kgonthiša gore go ba le tshepetšo ya lebelo gape ya thelelo ya dithoto, batho le mekgwa ya mehuta ya dinamelwa,” gwa bolela Theron.

SARS e tloga e gatelela gore ke maikarabelo a mohlakanelwa bjale ka baswarakabelo ba khastom le taolo ya mellwane go thekga boikgafo bja go godiša ekonomi ka go kgothiša gore re tšweletša kgopolo ya tshepetšo ya go hloka mathata ya dithoto le batho ba maleba go tikologo ya mellwane ka go diriša melawana ya SMART.

Kgopolo ya mellwane ya SMART e fana ka kakanyotheo yeo e ka dirišwago le go phethagatšwa ke ba khastom le bagwebišani ba bangwe ba taolo ya mellwane go kgona go fokotša nako le ditheko tše di dirišitšwego tša go nyalelana le therafiki ya mellwaneng ka go tiišetša tšwetšopele ya mmušo morerong wo.

Mabapi le SMART re ra gore Khastom, ka kgwebišano le baswarakabelo ba bangwe ba mellwaneng, re swanetše go tiišetša gore melawana yeo e latelago ya thahlo ya mellwaneng ya SMART e a rerwa:

- Tšhireletšo – Tebo ye e ipeletša go ba Khastom, baswarakabelo ba kgwebišano le mmušo le basepetša ekonomi go tšwetšapele morero wa go swana wa go phethagatša tšhireletšo ya phepo ya ketwane le bokgoni bja go thewa go tshephano ya tumelano le go šoma pepeneneng mola go tlhokomelwa koleka ya letseno
- Go elwa – Go ela tšhomobotse ya maleba ya Khastom le baswarakabelo ba taolelo ya mellwane ka go nolofatša papatšo le go laola mellwane, gape le go lekola tšhomobotse kakaretšo ya mellwane, go na le dikokwane tše pedi tše kgolo tša tirišo ya go dira sephetho, mohlala, didirišwa tše bjale ka WCO Time Release Study (TRS) go kgona go ela botse ditiragalo tša dielemente tša tshepetšo kekelelo ya kgwebišano le go šupetša dipitlagano gore diphepo tša maleba di kgone go dirwa le go phethagatšwa.
- Go šoma ka go itiriša – Go šoma ka go itiriša go maatlafatšo karolo enngwe le enngwe ya taolo ya Khastom ya sebjale bjale gape, ka katološo le kgwebišano le baswarakabelo ba taolelo ya mellwane, gape ya tikologo ya mellwane ya go sepela botse.
- Go thewa ka Taolelo ya Kotsi– Tirišo ya go sepetšwa ka botlhale le motlhako wa taolelo ya kotsi wa go diragatšwa ka data di dumelela Khastom le bagwebišani ba baswarakabelo ba taolelo ya mellwane go phethagatša gabotse ka magato ka moka, kudu ka go tšea sephetho le ka go dikamano tša tebanyo.
- Tša go laolwa ke theknolotši – Thubego ya ditšithale e tlešitše matsha a mampsha le dithlotlo bakeng sa Khastom le baswarakabelo ba bagwebišani ba mmušo, yeo e tlhotšego hlokego ya to utulla tirišo ya ditharollo tša Theknolotši ya Tshedimošo le Ditsebišano (ICT).

Go tiišetša tshekego ya dithoto mokgwatšhomo o mophsha wa SARS wa dithoto o kgona go tšweletša bobedi data ya go dirišwa ka matsogo le ya elektroniki le go latedišiša ka nomoro ya dinolofatši (theminale le bobolokelo) bjale k age dithoto di sepetšwa ka ketwane.

“Go dira sephetho, dikelo tše di tla re kgontšha go tšea sephetho se se botse mabapi le go šoma ka dithoto tše di sego molaong le dithoto tša ketšišo, tšeo di dirago kabelo go ekonomi ya go se dumelele le tahlegelo ya letseno go mmušo, gwa bolela moswarela moofisiri mogolo.

Baleta ka Hlompho ba amogela Motlatša Tona ya Ditšhelete Mondli Gungubele, Moswarele Moofisiri Mogolo: Beyers Theron le Moswarela Khomišinare: Mark Kingon ka meketekong ya ICD ka Pretoria

Kolonele Baloyi go tšwa SADF le Khuduthamaga ya Sehlopha: Maano a Khastom & Pholisi: Coffet Lebepe o eteletše pele pareiti ya tlhahlobo ka Letšatši la moketeko wa Khastom ka Beitbridge

